

Inflația de „patronate fără patroni” subminează reprezentarea businessului românesc

duminică, 23:20 Autor: [Adelina Mihai](#)

Liderii patronatelor și ai sindicatelor se întâlnesc în fiecare luni cu reprezentanții Guvernului la sediul Consiliului Economic și Social, pentru a discuta despre noi modificări legislative sau proiecte de lege

Douăsprezece patronate, dintre care jumătate nu sunt în stare să listeze măcar cinci firme înscrise în organizația lor, se calcă pe picioare pentru a reprezenta businessul autohton.

Nicăieri în Europa nu există atâtea uniuni, federații, confederații sau consilii patronale care să susțină că reprezintă mediul de business în dialogul cu autoritățile.

Totodată, niciun antreprenor român, director de multinațională sau proprietar al unei companii mari nu se află la conducerea unuia din cele 12 patronate românești reprezentative la nivel național. Dacă liderii patronatelor nu mai cred în credibilitatea organizațiilor pe care le reprezintă în Consiliul Economic și Social, oamenii de afaceri se plâng adesea că nu au o organizație care să aibă un cuvânt greu de spus în deciziile care implică business-ul

"Nu cred în modul în care sunt structurate patronatele din România. Dorința noastră este să formăm un patronat unic, să le desființăm pe toate cele existente, pentru ca apoi să facem câte un patronat pe fiecare ramură în parte. Cine semnează contractul colectiv de muncă dacă există mai multe patronate în același sector?", susține Ștefan Varfalvi, prim-vicepreședinte al confederației patronale UGIR. Medef în Franța sau Confindustria în Italia sunt doar două exemple de patronate puternice europene, reprezentative pentru companiile din aceste țări, iar vocea lor se face auzită în dialogul cu autoritățile atunci când se iau decizii care afectează mediul de business. În România, nimeni nu știe - nici Guvernul, nici reprezentanții Consiliului Economic și Social (CES) și nici confederațiile patronale - câte din cele mai mari 100 de companii locale în funcție de cifră de afaceri sau de număr de salariați sunt membre într-un patronat.

"Nimeni nu știe câte companii din topul celor mai mari din România sunt membre în patronate. Intenționez să modific într-o manieră consistentă legea, mai ales în ceea ce privește scrierea criteriilor de reprezentativitate și modul de verificare a acestei reprezentativități a patronatelor, pentru că s-a mers prea mult pe declarații pe proprie răspundere", a spus Valentin Mocanu, secretar de stat în Ministerul Muncii. Patru din cele 12 patronate mari din România au structuri formate din IMM-uri, iar o parte din liderii confederațiilor patronale, care par a fi "eterni" la conducerea patronatelor, nu au știut să răspundă la întrebarea: "Care sunt companiile mari membre în patronatul pe care îl conduceți?".

Liderii patronatelor de pe piața locală, care par a fi "eterni" la conducerea confederațiilor patronale și care decid în fiecare an modificările la contractele colective de muncă, sunt adesea puși în dificultate atunci când sunt nevoiți să numească câteva companii mari din organizațiile pe care le reprezintă, cel mai adesea alegând să precizeze numai sectoarele în care activează companiile membre.

Companii precum Orange, Eon, Romtelecom, Terapia Ranbaxy sau Kaufland, aflate în topul celor mai mari 20 de companii în funcție de cifra de afaceri și totodată companii care au câteva zeci de mii de salariați, nu știu ce grad de reprezentativitate are industria în care activează în CES și nici nu sunt membre în patronatele ai căror reprezentanți se întâlnesc săptămânal cu sindicaliști și cu membri ai Guvernului pentru a-și da avizul (favorabil sau nefavorabil) pe actele normative transmise de către Guvern spre Parlament.

Deși discuțiile despre modificarea legii patronatelor au început încă de anul trecut, legea încă nu s-a modificat, iar problema reprezentativității patronatelor a stârnit un scandal

între cele mai mari patronate românești, recent, când au fost numiți reprezentanții României la Consiliul Economic și Social European (CESE).

Topul celor mai mari angajatori de pe piața locală

Companie	Număr de angajați 2009
Poșta Română	35.520
Omv Petrom	30.398
Romsilva	19.605
CFR Marfă	17.089
CFR Călători	16.589
Automobile Dacia	13.698
Regia Autonomă de Transport București	11.994
ArcelorMittal Galați	11.049
Compania Națională a Huilei	10.742
Romtelecom	10.128

SURSA: ONRC

Topul celor mai mari companii în funcție de cifra de afaceri

Companie	Cifra de afaceri în 2009 (mld. euro)
OMV Petrom	3,05
Automobile Dacia	2,14
Rompetrol Rafinare	1,49
Metro Cash & Carry România	1,36
Rompetrol Downstream	1,25
Orange România	1,05
British American Tobacco Trading	1,05
Nokia România	1,03
Hiproma	1,03
Vodafone	0,93

Notă: În top nu au fost incluse băncile

SURSA: ONRC

Haosul patronatelor, amplificat de conflicte personale

În acest moment, mișcarea patronală din România este divizată în două părți: pe de o parte, sunt 9 patronate (ARACO, CNIPMMR, CNPR, CPISC, CoNPR, UGIR, PNR, Concordia și UNCPR) unite sub umbrela Alianței Confederației Patronale din România (ACPR), iar pe de altă parte sunt alte trei patronate - Conpirom, Ugir 1903 și UNPR. Motivul conflictului? Numai reprezentanții ACPR au fost numiți reprezentanți ai României în CESE de către Guvern, celelalte patronate susținând că au fost ignorate și că s-a comis o ilegalitate, pe care speră că o vor rezolva în instanță.

În fond, disputele dintre liderii confederațiilor patronale sunt ceva mai vechi și au puternice implicații personale, de aceea nu se poate ști cu exactitate cine are dreptate și cine are cea mai bună reprezentativitate a marilor companii din România.

"Nimeni nu știe câte companii din topul celor mai mari din România sunt membre în patronate. Una dintre marile probleme ale legii patronatelor este că permite unui angajator să fie membru în mai multe organizații patronale, ceea ce a permis crearea mai multor confederații patronale și cred că avem recordul mondial în ceea ce privește numărul de confederații patronale. Intenționez să modific într-o

manieră consistentă legea contractelor colective de muncă, mai ales în ceea ce privește scrierea criteriilor de reprezentativitate și modul de verificare a acestei reprezentativități. S-a mers prea mult pe declarații pe proprie răspundere și există îndoieli cu privire la verificarea acestora", este de părere Valentin Mocanu, secretar de stat pe probleme de dialog social în cadrul Ministerului Muncii. Fost sindicalist, membru în CNSLR Frăția,

Mocanu s-a aflat la masa discuțiilor cu reprezentanții sindicatelor și ai patronatelor în ultimii doi ani, el fiind responsabil și de legea salarizării unitare a bugetarilor.

De altfel, chiar Ștefan Varfalvi, prim-vicepreședinte al confederației patronale UGIR (membră în ACPR), recunoaște că modul în care se stabilește reprezentativitatea în rândul patronatelor din România nu este credibil.

"Pe hârtie, directorul întreprinderii membre semnează că are un anumit număr de angajați. Însă legea permite ca aceeași firmă să se poată înscrie în mai multe patronate. Chiar firma mea, IMSAT, este membră în trei patronate - cel de electrotehnică, cel de construcții și UGIR. E absurd ca reprezentativitatea la nivel național să fie stabilită astfel", a spus Varfalvi.

Ce spune legea despre reprezentativitate?

În legea patronatelor se arată că, pentru a obține reprezentativitatea la nivel național, o confederație trebuie să aibă ca membri companii care își desfășoară activitatea în cel puțin 25% din ramurile de activitate și cuprind 7% din efectivul salariaților din economia națională.

Această reprezentativitate, recunoscută de către judecători, este menită să le acorde dreptul reprezentanților confederației să participe la negocierile privind contractele colective la nivel național. Singurele documente care atestă reprezentativitatea companiilor sunt declarațiile pe proprie răspundere ale asociațiilor firmelor membre, a căror legalitate trebuie verificată în termen de trei zile de către judecători.

"În acest moment, chiar în cadrul ACPR există două patronate în domeniul construcțiilor, de exemplu: Araco și Patronatul Societăților din Construcții. Întrebarea este: care din ele semnează contractul colectiv de muncă la nivel național?", a spus Varfalvi.

Cele nouă patronate membre ale ACPR și-au păstrat fiecare statutul juridic, însă alianța a fost creată pentru ca organizațiile patronale să fie membre în Business Europe, una din cele mai puternice organizații de business la nivel mondial, cu 40 de federații membre, reprezentative pentru 20 de milioane de companii din 34 de țări.

Din cadrul ACPR mai fac parte însă și câteva dintre cele mai cunoscute asociații profesionale din România, precum Asociația Română a Băncilor, Asociația Oamenilor de Afaceri din România, Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR), Asociația Oamenilor de Afaceri Turci (TIAD) sau UNIMPRESA, patronatul firmelor românești cu capital parțial sau în totalitate italian.

De ce nu sunt credibile patronatele românești

Luete pe rând, fiecare confederație patronală are probleme la nivel de credibilitate și este probabil ca de aceea oamenii de afaceri să evite implicarea în astfel de organizații, pentru a nu-și pierde din prestigiu. Deși la ACPR s-au afiliat și asociații profesionale cunoscute,

precum ARB, CECCAR sau AOAR, există o asociație, AmCham (Camera de Comerț Româno-Americană), formată din peste 300 de companii multinaționale, care a preferat să stea deoparte deocamdată.

"AmCham își păstrează politica de a nu se alia cu patronatele, deși există discuții privind o afiliere, interesul nostru principal fiind o reprezentativitate în cadrul CES. Puține multinaționale sunt interesate să aibă reprezentanți în confederațiile patronale, pentru că au politici stabilite la nivel internațional pe care trebuie să le respecte, indiferent de legislația din țara respectivă. Ele nu au delegare să se implice și trebuie să respecte politicile de grup", a precizat Mihai Tudor, membru al consiliului director în cadrul AmCham și director general al IBM România. El a mai precizat că nu exclude posibilitatea ca o parte din companiile membre AmCham să fie membre și într-o federație patronală cu reprezentativitate la nivel național.

Patronii, prietenii cu sindicaliștii

Se pare că liderii patronali nu sunt "dușmanii" sindicaliștilor, deși reprezintă interese diferite în dialogul cu autoritățile. De altfel, unul din motivele pentru care Cezar Corăci, președintele UGIR 1903, nu prea este "înghițit" de ceilalți lideri de patronate este acela că a avut afaceri cu liderul confederației sindicale "Cartel Alfa", într-o afacere de administrare de pensii private obligatorii, într-un parteneriat cu compania franceză AG2R. Parteneriatul a fost încheiat în 2007 sub denumirea de AG2R Fond de Pensii. "AG2R Fond de pensii va administra Fondul de pensii ALFA, adică, prioritar, banii de pensii ai membrilor CNS «Cartel ALFA» și ai salariaților societăților comerciale ce au calitatea de membru UGIR 1903, dar va fi deschisă tuturor lucrătorilor din România", se arată într-o scrisoare trimisă către membrii Cartel Alfa în septembrie 2007 și semnată de Bogdan Hossu, liderul Cartel Alfa. Nici ACPR nu stă mai bine la capitolul imagine. În componența alianței se află Patronatul Național Român, al cărui președinte este Florian Costache, care îndeplinește în același timp și funcția de președinte al CES. Costache a fost acuzat în luna mai de către șeful Confederației Naționale a Patronatului Român, Gheorghe Naghiu, că "este un recidivist". Tot în ACPR purtător de cuvânt este Dan Matei Agathon, care anterior a ocupat aceeași poziție în cadrul unui patronat concurent, Conpirom.

Structura patronatelor membre în Consiliul economic și social

Alianța Confederațiilor Patronale din România (ACPR)

Purtător de cuvânt: Dan Matei Agathon, fost ministru al turismului (1992-1996, 2000-2003) și subsecretar de stat în domeniul relațiilor cu sindicatele și patronatele

Semnează cinci contracte colective de muncă la nivel de ramură

1. ARACO (Asociația Română a Antreprenorilor de Construcții)

Președinte: Laurențiu Plosceanu, fost director în cadrul ABC Asigurări Reasigurări București (2000 - 2007) și fost angajat al Energoconstrucția (1992- 2000)

Companii membre: Hidroconstrucția, Lafarge Ciment, Bosch, TBUCB, Iridex Group, Imsat, Metroul SA, TCIF Craiova, Construcții Hidrotehnice Iași, Saiftim Timișoara, Conest Iași, Lucs Brașov, Grup 4 Instalații Cluj, Bilffinger Berger, FCC Construction, Bouygues

Peste 1.300 de membri (firme de construcții, montaj, proiectare, consultanță, producători de materiale și echipamente pentru construcții)

Cifra de afaceri în 2009 a companiilor membre în patronat a fost de aproximativ 6,8 miliarde de euro

2. CNIPMMR (Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România)

Președinte: Ovidiu Nicolescu, profesor în cadrul Academiei de Studii Economice

Cuprinde firme mici și mijlocii

Companii membre: Nu au răspuns

Are 98 de membri asociați (organizații patronale teritoriale și sectoriale - de ramură, ale tinerilor întreprinzători și femeilor de afaceri)

3. CNPR (Confederația Națională a Patronatului Român)

Președinte: Mihai Manoliu, profesor la Universitatea Politehnica

Companii membre: Ana Holding, Rompetrol, Lafarge Ciment, KPMG, Glaxosmithkline

Cuprinde 16 federații sau organizații patronale de ramuri și subramuri și 29 societăți comerciale, cu precădere din domeniul serviciilor

Are în componență 6.513 firme cu capital privat, majoritar de stat, străin sau mixt din industrie, agricultură, construcții, transporturi rutiere, transporturi navale, comunicații, comerț, turism, cercetare și proiectare, sectorul sanitar privat.

4. CPISC (Confederația Patronală a Industriei, Serviciilor și Comerțului)

Președinte: Nicolae Badea

Companii membre: Nu au răspuns

Reprezintă 367.731 de salariați, adică 8,39% din efectivul total, potrivit hotărârii judecătorești

5. CoNPR (Consiliul Național al Patronilor din România)

Președinte: Mihai Cârciog

Patronat format din IMM-uri

6. PNR (Patronatul Național Român)

Președinte: Florian Costache, care este și președintele Consiliului Economic și Social

Patronat format din IMM-uri

7. UGIR (Uniunea Generală a Industriașilor din România)

Președinte: George Constantin Păunescu

Companii membre: Petrom

8. Concordia

Președinte: Dan Gheorghiu

Semnează două contracte colective la nivel de ramură (energie, petrol și gaze)

Companii membre: Nu au răspuns

9. UNPCPR (Uniunea Națională a Patronatelor cu Capital Privat din România)

Președinte: Costel Constantin Olteanu

Patronat format din IMM-uri

Companii membre: Nu au răspuns

10. UGIR 1903 (Uniunea Generală a Industriașilor din România 1903)

Președinte: Ioan Cezar Corâci

Semnează o contracte colective de muncă la nivel de ramură

Companii membre: European Drinks, Dacia Pitești, Astra Arad, Olchim Râmnicu

Vâlcea, Romenergo București, Antibiotice Iași, UTI București, Asesoft Ploiești, Șantierul Naval Tulcea

Susțin că reprezintă firme al căror efectiv de salariați însumează 14% din numărul total de salariați din România

11. CONPIROM (Confederația Patronală din Industria României)

Președinte: Vasile Turcu

Semnează 8 contracte colective de muncă la nivel de ramură

Cuprinde peste 5.000 de firme care au peste 1,5 milioane de angajați și o cifră de afaceri cumulată de 28,5 mld. euro anul trecut

Companii membre: Nu au răspuns

12. UNPR (Uniunea Națională a Patronatului Român)

Președinte: Marian Petre Miluț

Companii membre: Marshal Turism, Blue Air, Prefab, Mobigo

Asociații profesionale membre ale ACPR:

- AOAR (Asociația Oamenilor de Afaceri din România)
- TIAD (Asociația Oamenilor de Afaceri Turci)
- ARB (Asociația Română a Băncilor)
- IEMA (Inițiativa Europeană a Mediului de Afaceri)
- CECCAR (Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România)
- UNIMPRESA